

brodaru koji je izvršio prijevoz. Međutim, ako je teretnicu izdao brodar koji je izvršio prijevoz bez ikakvog pozivanja na svoj ugovor sa špediterom, ovaj brodar sam direktno odgovara potkrcateljima.

Medju strankama je nastao spor i o riziku za ukrcaj odnosno iskrcaj tereta. Ugovor o prijevozu bio je sklopljen pod uvjetom klauzule FIOS. Sud stoji na stajalištu da ova klauzula u svakom slučaju oslobadja brodara troškova za ukrcaj i iskrcaj. Da bi brodar bio oslobođen i rizika, potrebno je da odnosnu operaciju stvarno izvrši krcatelj odnosno primalac. Budući da je u linijskim prijevozima krcatelj i primalac nemaju nikakve mogućnosti da ukrcaju odnosno iskrcaju robu, ova se klauzula kod tih prijevoza odnosi samo na troškove.

Brodar je stavio prigovor da ugovorena luka odredišta nije bila sigurna, pa da prema tome on za nemogućnost iskrcaja nije odgovoran. Na ovo sud odgovara da se brodar ne može pozivati na nesigurnost luke ako je luka u ugovoru bila u ugovoru tačno određena. Njegov bi prigovor bio na mjestu samo u slučaju da luka u ugovoru nije bila određena, ili da je krcatelj sebi zadržao pravo da luku odredišta odredi tokom putovanja.

Nesposobnost broda da u ugovorenoj luci iskrca teret spada u komercijalnu nesposobnost broda, i brodar mora sam snositi štetne posljedice koje od toga nastanu. Radi ovog razloga brodar se ne može pozivati ni na klauzulu OR SO NEAR AS SHE CAN SAFELY GET. Na temelju ove klauzule bio bi ovlašćen iskrcati teret u koju drugu luku, ili vratiti ga u luku odredišta, ako bi nemogućnost iskrcaja tereta u luci odredišta ili veliko zakašnjenje za iskrcaj bile posljedice više sile ili razloga za koje brodar ne odgovara, a ne posljedica komercijalne nesposobnosti broda za plovidbu za koju je brodar odgovoran. Radi istih razloga brodar se ne može pozivati ni na LIBERTY CLAUSE koja bi ga inače mogla ovlastiti da vrati teret u luku u kojoj je bio ukrčan.

(Dir.Mar.1966, str.336)

B.J.

TALIJANSKA ARBITRAŽNA ODLUKA

od 4.V 1966.

Teulada S.p.A. di navigazione
c/a Jules Rey S.A.

Prijevoz stvari morem - Stojnice - Ako se vrijeme stojnica

prema ugovoru određuje na bazi količine tereta po pojedinom radnom mjestu, kao temelj računanja za brod, kojega su grotla podijeljena na dva dijela, računaju se za svako grotlo dva radna mjesta - Za određivanje stojnica na bazi količine tereta mjerodavno je ono skladište u kojemu ima najviše tereta

Između brodara i primaoca nastao je spor o računanju stojnica. Član 17. čarter-partije u pogledu računanja stojnica sadrži slijedeću klauzulu: "Teret će biti iskrcan u količini od 200 tona po radnom mjestu u pogodnom radnom danu od 24 uzastopna sata". Brod u kojemu je teret bio ukrcan imao je tri skladišta, ali je svako skladište zajedno s grotlom bilo poprečnim pregradama podijeljeno na dva dijela. Primaalac smatra da stojnice treba računati na bazi od 600 tona dnevno, tj. koliko brod ima skladišta, a brodar naprotiv drži da norma iznosi 1.200 tona, tj. prema broju radnih mjesta (ruku).

Arbitar pojedinac kome su stranke povjerile spor na rješavanje, riješio ga je u korist brodara i to iz slijedećih bitnih razloga:

Kod brodova tipa "Taloro", u vezi s kojim je nastao spor, često biva da se velika brodska skladišta poprečnim pregradama podijele na dva dijela uključivši i grotla. U praksi se kod takvih brodova ne računaju grotla nego radna mjesta na svakom grotlu. Tako je bilo i u ovom slučaju. U teretnicama koje su bile izdane za teret uskladišten u pojedina skladišta bilo je navedeno da brod ima šest a ne tri skladišta. I u pre-pisci koje su stranke između sebe vodile bilo je govora o skladištima broj 5 i 6, a i pravovremeni rad lučkom slagaču plaćen je za šest brodskih skladišta. Sve ovo, zaključuje ar-bitar, govori za to da kao bazu za računanje stojnica treba uzeti šest a ne tri radna mjesta (ruku). Kad stranke ne ugo-vore količinu tereta koju treba ukrcati odnosno iskrcati, nego tu količinu određuju prema skladištu ili radnom mjestu, kao bazu za računanje količine tereta koju treba izmanipulirati treba uzeti ono skladište odnosno grotlo u kojem ima najviše tereta, pa njegovu količinu treba podijeliti s ugovorenim nor-mama.

(Dir.Mar.1966, str.364)

B.J.